

รายงาน

การเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา WESR ประจำสัปดาห์

Weekly Epidemiological Surveillance Report

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health.

ISSN 0859-547X http://epid.moph.go.th/weekly/w_2550/menu_wesr50.html

ปีที่ ๓๘ ฉบับที่ ๑๙ : ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐

Volume 38 Number 19 : May 18, 2007

สัปดาห์ที่	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	๒๕	๒๖
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	๕๖	๖๒	๖๗	๖๔	๖๑	๖๘	๖๘	๖๗	๖๘	๖๙	๖๘	๖๘	๗๐	๗๑	๖๕	๗๑	๗๐	๗๒	๖๙							

สัปดาห์ที่ ๑๙ ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

จำนวนจังหวัดส่งข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนทันตามกำหนดเวลา

ส่งทันเวลา ๖๕ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๓๕

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

สถานการณ์โรค/ภัย ที่สำคัญ

สถานการณ์โรคเลปโตสไปโรซิส ประเทศไทย

ปี พ.ศ. 2550 (มกราคม - เมษายน)

(Leptospirosis of situation in Thailand, 2007, January – April)

น.สพ.ธีรศักดิ์ ชักนำ น.สพ. ประวิทย์ ชูมเกษียร
สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

Teerasak Chuxnum Pravit Choomkasien
Bureau of Epidemiology Department of Disease Control
✉ tchuxnum@yahoo.com

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 28 เมษายน 2550 สำนักโรคระบาดวิทยา ได้รับรายงานโรคเลปโตสไปโรซิสจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 318 ราย เสียชีวิต 3 ราย จาก 51 จังหวัด คิดเป็นอัตราป่วย 0.51 ต่อแสนประชากร และอัตราตายต่ำกว่า 0.01 ต่อแสนประชากร อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 3:1 สัดส่วนของกลุ่มอายุที่พบมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ 35 - 44 ปี (19.81 %) 45 - 54 ปี (19.50 %) และ 25 - 34 ปี (17.61 %)

สารบัญ

◆ สถานการณ์โรคเลปโตสไปโรซิส ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2550 (มกราคม ถึง เมษายน พ.ศ. 2550)	329
◆ การใช้ Glutaraldehyde ฟันทาลายเชื้อใช้หัตถ์น	332
◆ สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 19 ระหว่างวันที่ 6-12 พฤษภาคม 2550	336
◆ สรุปสถานการณ์เฝ้าระวังใช้หัตถ์นประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 19 ระหว่างวันที่ 6-12 พฤษภาคม 2550	337
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 19 ระหว่างวันที่ 6-12 พฤษภาคม 2550	338

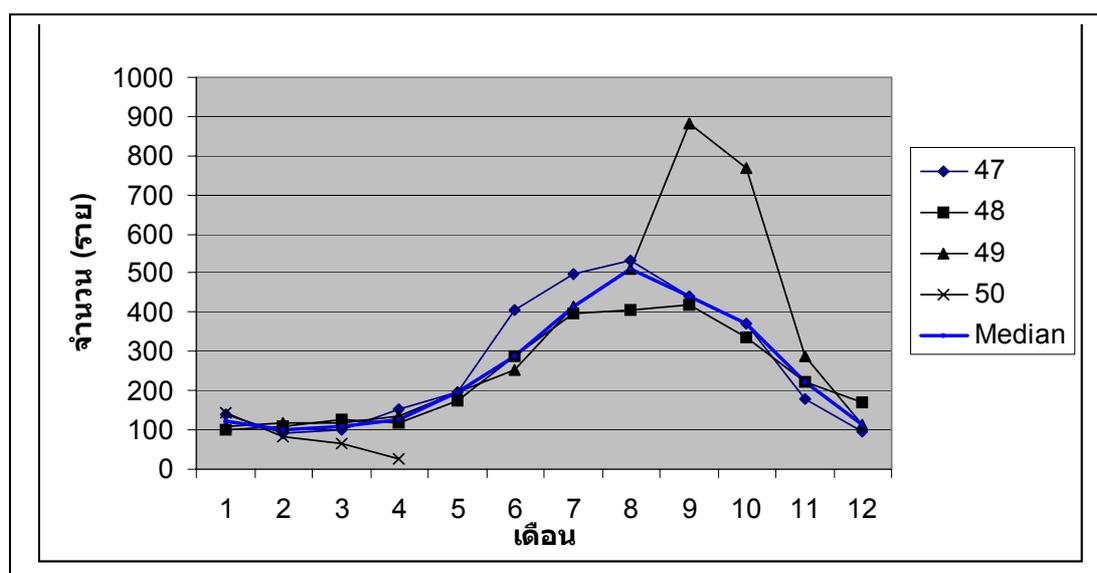
พบผู้ป่วยสูงสุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 157 ราย, ภาคเหนือ 51 ราย เสียชีวิต 1 ราย, ภาคใต้ 76 ราย เสียชีวิต 1 ราย และภาคกลาง 34 ราย เสียชีวิต 1 ราย คิดเป็นสัดส่วนการพบผู้ป่วยเป็นรายภาคร้อยละ 44, 16, 24 และ 11 ตามลำดับ ซึ่งปกติสัดส่วนจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคนี้อาจพบในภาคใต้ ประมาณร้อยละ 6 – 11 จังหวัดที่มีรายงานจำนวนผู้ป่วยสูงสุด 5 จังหวัดแรกได้แก่

จังหวัด	จำนวนผู้ป่วย (ราย)	จำนวนผู้เสียชีวิต (ราย)	อัตราป่วย	
			ต่อแสนประชากร	ต่อแสนประชากร
ขอนแก่น	32	0	1.83	0.00
ตรัง	21	0	3.49	0.00
กาฬสินธุ์	20	0	2.05	0.00
ศรีสะเกษ	20	0	1.39	0.00
อุดรธานี	19	0	1.25	0.00

ถ้าเปรียบเทียบอัตราป่วยต่อแสนประชากรสูงสุด 5 จังหวัดแรกของประเทศไทย ได้แก่ ตรัง 3.49, นราธิวาส 2.43, พะเยา 2.26, กาฬสินธุ์ 2.05 และสระแก้ว 1.86 ตามลำดับ

สถานการณ์การเกิดโรคในช่วง 4 เดือน พบผู้ป่วยมากที่สุดในเดือนมกราคม 146 ราย แล้วลดลงทุกเดือน จนถึงเดือนเมษายน 26 ราย แต่ยังคงมีความครบถ้วนของข้อมูลจากบางจังหวัด ดังนั้น ข้อมูลอาจคลาดเคลื่อนจากสถานการณ์จริง อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณาข้อมูลของโรคย้อนหลัง 3 ปี พบว่า ผู้ป่วยโรคเลปโตสไปโรซิสจะมีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ. 2547 – 2548 มีจำนวน 3,199 ราย (อัตราป่วย 5.12 ต่อแสนประชากร) และ 2,868 ราย (อัตราป่วย 4.61 ต่อแสนประชากร) แต่มีการระบาดเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2549 มีจำนวน 3,941 ราย (อัตราป่วย 6.31 ต่อแสนประชากร) หากจำแนกผู้ป่วยรายเดือน พบว่า ผู้ป่วยจะเพิ่มขึ้นตั้งแต่เดือนพฤษภาคมของทุกปี เนื่องจากเข้าสู่ฤดูฝน จนถึงจุดสูงสุดประมาณเดือนสิงหาคม (รูปที่ 1)

รูปที่ 1 จำนวนผู้ป่วยโรคเลปโตสไปโรซิส จำแนกรายเดือน ประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 - 2550 (ถึง 28 เมษายน พ.ศ. 2550)

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาจากอัตราป่วยต่อแสนประชากรสูงสุด พบว่า จังหวัด ตรังและนราธิวาส มีอัตราป่วยเป็นอันดับ 1 และ 2 ของประเทศ และหากพิจารณาถึงจำนวนผู้ป่วยสูงสุดในภาคใต้ พบว่า จังหวัด นครศรีธรรมราชมีผู้ป่วยสูงสุด (23 ราย) รองลงมาได้แก่ จังหวัดตรัง (21 ราย) และจังหวัดนราธิวาส (17 ราย) ตามลำดับ ซึ่งตามปกติแล้วจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีอัตราป่วยสูงสุดเมื่อเทียบกับจังหวัดในภาคอื่น สำหรับจังหวัดในภาคใต้ที่มีการระบาดของโรคเลปโตสไปโรซิสเพิ่มมากขึ้น อาจเนื่องมาจากมีฝนตกชุกขึ้นมีน้ำท่วมขังเป็นระยะเวลานาน การลุยหรือแช่น้ำทำให้เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการรับเชื้อจากสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเท้ามีบาดแผล ตัวอย่างเช่น การระบาดของจังหวัดสงขลาในเดือนพฤศจิกายน 2543 ภายหลังจากน้ำท่วมที่อำเภอหาดใหญ่ พบผู้ป่วย จำนวน 452 ราย และในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม 2548 มีฝนตกหนักและภาวะน้ำทะเลหนุน จึงทำให้มีน้ำระบายออกทะเลไม่ได้ มีน้ำท่วมขังในทุกอำเภอ พบผู้ป่วยโรคเลปโตสไปโรซิสจำนวน 137 ราย เสียชีวิต 6 ราย

หากเปรียบเทียบกับสภาวะอากาศประเทศไทยของกรมอุตุนิยมวิทยาตั้งแต่เดือนมกราคม – เมษายน 2550 พบว่า ภาคใต้ตอนล่างมีฝนตกอย่างต่อเนื่อง โดยในวันที่ 7 มกราคมมีรายงานน้ำท่วมบริเวณจังหวัดพัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส และมีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด ที่กิ่งอำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช 75.0 มิลลิเมตร (10 มกราคม 2550) ที่อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส 20.2 มิลลิเมตร (27 มกราคม 2550) ที่อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 25.7 มิลลิเมตร (7 กุมภาพันธ์ 2550) และที่อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล 55.0 มิลลิเมตร (18 กุมภาพันธ์ 2550) ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยคิดเป็นมิลลิเมตรในภาคใต้มีระดับสูงกว่าปกติ (ข้อมูลจากสถานีวัดจังหวัด สงขลา ภูเก็ต ปัตตานี ตรัง นราธิวาส นครศรีธรรมราช พังงา และสตูล) เป็นเหตุให้สถานการณ์ของโรคเลปโตสไปโรซิสในภาคใต้ในช่วงไตรมาสแรกสูงขึ้นมากกว่าทุกปีที่ผ่านมา จึงน่าจะต้องติดตามเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดต่อไป

ในปีนี้อคาดว่าจะประเทศไทยจะเข้าสู่ฤดูฝนเร็วกว่าปกติ ประมาณต้นสัปดาห์ที่ 2 ของเดือนพฤษภาคม ดังนั้นจึงควรเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ฝนตกและน้ำท่วม เพื่อแจ้งเตือนประชาชนเตรียมอพยพและเตรียมสิ่งของที่จำเป็นไว้ใช้ เพื่อหลีกเลี่ยงการสัมผัสน้ำท่วมขัง เช่น อาหาร น้ำดื่ม อุปกรณ์ป้องกันร่างกาย เช่น ถุงมือ ชุดกันน้ำ รองเท้าบู๊ต เป็นต้น ถ้ามีบาดแผลให้ปิดบาดแผล และล้างเท้าด้วยน้ำสะอาดทุกครั้งหลังสัมผัสน้ำท่วมขัง และเมื่อได้รับรายงานผู้ป่วย ควรออกไปสอบสวนโรคทันทีเพื่อหาแหล่งโรค และปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค หากสามารถเจาะเลือดเพื่อตรวจทางห้องปฏิบัติการได้ ควรเจาะเลือด 2 ครั้ง ในวันแรกรับผู้ป่วย และห่างจากครั้งแรก 14 วัน (ในกรณีเจาะเลือดครั้งที่ 2 มีปัญหา ให้เจาะเลือดผู้ป่วยในวันที่ผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาล) เพื่อตรวจยืนยันต่อไป ในกรณีที่เกิดการระบาด หรือสงสัยว่ามีการระบาด ให้ประสานกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรคในเขตรับผิดชอบ หรือสำนักกระบวนวิทยา เพื่อร่วมกันสอบสวนโรค และลดการระบาด

เอกสารอ้างอิง

กรมอุตุนิยมวิทยา. สรุปลักษณะอากาศรายเดือน [online]. [cited 2005 May 6]. Available from URL: <http://www.tmd.go.th/climate/climate.php?FileID=4>.

ท่านสามารถส่งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อเนื้อหาวิชาการที่ตีพิมพ์ ไปที่ [pong E-mail pong_siri@health.moph.go.th](mailto:pong_siri@health.moph.go.th) หรือ [ทางโทรศัพท์ 0-2590-1731](tel:0-2590-1731) [ทางไปรษณีย์](mailto:pong_siri@health.moph.go.th) กองบรรณาธิการรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ สำนักงานกระบวนวิทยา ตึก 4 ชั้น 6 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000